

Efling greindar- innar.

I.

Í bók um frú Curie sem nú er mikið ritað um og mikið lofuð, eins og rétt mun vera, stendur að þessi mikla merkiskona hafi hirt „minna en ekkert um heiðursviðurkenningar“. Þetta getur ekki verið rétt. Frú Curie var vitrari kona en svo að hún teldi viðurkenninguna einskis virði. Hún hafði sjálf fengið að reyna, hvað það þýðir að vera ekki viðurkendur. Í vísindafélaginu franska hafði verið lesin upp ritgerð um hinar stórmerkilegu rannsóknir þeirra hjóna. Enginn þeirra blaðamanna sem altaf eru viðstaddir fundi hins fræga félags, hafði í frásögu sinni af fundinum minnst einu orði á hina stórmerkilegu ritgerð. Ástæðan hefir sennilega verið sú, að fyrirrennari þeirra hjóna á þessu rannsóknarsvæði, prófessor Henri Becquerel, sem þau höfðu að visu farið fram úr, hefir, þegar hann flutti félaginu ritgerð þessa, ekki sagt neitt um að hún væri mjög merkileg. En afleiðing þessa skorts á viðurkenningu var m. a. sú, að þegar maður frúarinnar, Pierre Curie,

sótti um minniháttar háskóla-embætti, þá var honum synjað. Voru þau hjón farin að ráðgera að flytja burt úr Frakklandi, þegar viðurkenningin kom og bætti hag þeirra.

II.

Sannleikurinn í ofangreindum orðum mun vera á þá leið, að þegar 10. eða 20. vísindafélagið gerði frúna að heiðursfélaga sínum, þá hafi hún lesið tilkynninguna um það án geðshræringar. Sbr. það sem jarðfræðingurinn Sir Archiebald Geikie segir um skylt efni, í hinni mjög fróðlegu og ágætlega rituðu æfisögu sinni.

Alment mat á mönnum og aðstaða öll, fer vanalega meir eftir því hversu mikla viðurkenningu þeir hafa hlotið, en hinu, að beint sé litið á það hvers virði mennirnir eru í raun réttir, og verk þeirra. Hefir þá stundum farið svo, og eigi sist á sviði vísinda og heimspeki, að hinir ágætustu menn voru a. m. k. framan af, litils metnir. Og hefir af slíku ýmislegt ógott hlotist, því að rétt mat á mönnum og verkum þeirra, er einn af hyrningarsteinum góðs þjóðfélags. En þegar ritað er um merkisfólk fortíðarinnar, þá er það oft þannig gert, að fremur miðar til að tefja fyrir því, en greiða, að menn átti sig á því jafngildu fólki sem er mitt á meðal þeirra.

Um jólaleytið 1939.

Helgi Pjeturss.

LLeiðrétting.

Í greininni: Nokkur orð á
Nýjárnsnótt hafði misprentast
styrjaldar f. styrjalda.

Í tónlist Útvarpsins: einnig
Evrifides f. einsog Evrifedes
o. fl.
